

BORUSAN EnBW ENERJİ GENEL MÜDÜRÜ ENİS AMASYALI:

"İKİ BÜYÜK RÜZGAR ENERJİ SANTRALİ YATIRIMIMIZI TAMAMLİYORUZ"

Yenilenebilir enerji yatırımları ve sektördeki gelişmelere yönelik sorularımızı yanıtlayan Borusan EnBW Enerji Genel Müdürü Enis Amasyalı, 2020 yılında zorlu pandemi koşulları altında iki büyük rüzgar enerji santrali yatırımına ara vermeden devam ettiklerini, 2021 yılının ilk çeyreğinde tesislerin tamamen devreye girmesiyle Türkiye’de en büyük rüzgâr enerjisi kurulu gücüne sahip üretim şirketlerinden biri haline geleceklerini söylüyor.

Yeni göreviniz doğrultusunda Borusan EnBW Enerji’nin gelecek hedefleri hakkında bilgi alabilir miyiz?

1 yıldır süregelen Borusan Holding ve EnBW AG ortaklığı ile Türkiye’nin yenilenebilir enerji sektöründeki önemli oyuncularından biri olarak, ülkemizin yenilenebilir enerji kapasitesinin ekonomiye kazandırılması konusunda çalışmalarımıza devam ediyoruz.

İlk yatırımımızı 2009 yılında Bandırma Rüzgar Enerji Santrali ile gerçekleştirdik. Ardından Tekirdağ, Çanakkale, Mersin, Bursa, İzmir, Gaziantep ve Kırklareli’nde rüzgar enerjisi yatırımlarımıza devam ettik. Ayrıca, Erzurum İspir’de Yedigöl- Aksu Hidroelektrik santralimiz ve Mersin’de Dayıcık ve Pamuklu Güneş Enerji tesislerimiz de bulunuyor. Ocak 2021’de tam kapasite olarak devreye aldığımız Kıyıköy RES Kapasite Artışı projemiz ve yatırımı devam etmekte olan Saros RES tesisimizin de işletmeye geçmesiyle toplam kurulu gücümüz 725 MW’a ulaşacak. Tamamen temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına odaklı olan yatırımlarımızı sadece Türkiye’de yürütüyoruz. Kısa süre içinde tamamlanacak Saros RES yatırımımız ile bir-

likte Türkiye’de en büyük rüzgâr enerjisi kurulu gücüne sahip üretim şirketlerinden biri haline geleceğiz.

2021 yılında, mevcut durumda yatırım sürecinde olan Saros RES projemizin tamamlanması önceliğimiz olacak. Portföyümüzde bulunan Balabanlı RES Kapasite Artışı projesi ve Pelit RES projesi ile ilgili geliştirme süreçlerimiz devam ediyor. Diğer yandan yenilenebilir enerji ile ilgili işletmedeki rüzgâr tesislerimizin güneş yatırımlarıyla hibrit tesislere dönüştürülmesi ve depolama tesisleri gibi yeni alanlarda oluşturulmakta olan mevzuat ile birlikte çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Önümüzdeki dönemde gerekli şartların sağlanmasıyla birlikte, tesislerimizde yenilenme yatırımları da gündeme gelecek. Diğer yandan yeni yeşil iş modelleri ile ilgili araştırmalarımız devam ediyor.

Pandemi süreci yatırım planlarınızı nasıl etkiledi? Bu konudaki öngörüleriniz nelerdir?

İçinden geçtiğimiz belirsizliklerle dolu dönemde yatırım süreci hız kesmeden devam etti. Zorlu pandemi koşullarında iki büyük tesisimizi işletmeye geçirmek üzere en üst seviyede tedbirler alarak çalışmalarımıza devam ettik. İşletmedeki 28 MW’lık Kıyıköy RES tesisimizin Kapasite Artışı projesi Ocak 2021’de devreye alındı ve tesisimiz 100 MW kurulu güce ulaştı. Saros RES yatırımımız ise kısa süre içerisinde tamamlanmış olacak.

Yeni açıklanan YEKDEM mekanizmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Sektörün beklentilerini karşıladı mı?

İlk dönem YEKDEM mekanizması, Türkiye’de yenilenebilir enerji alanında son 10 yıldaki yatırımların en önemli itici gücü oldu. Hatta elektrik fiyatlarının uzun vadede “merit order” etkisiyle azalması yoluyla tüketici için de önemli

Balabanlı RES - Tekirdağ

bir avantaj oluşturdu. Hayata geçirilen bu yatırımlar sayesinde, örneğin rüzgâr enerjisi alanında 1.241 MW kurulu güç eklenerek rüzgâr kapasitesi 8.832 MW’a ulaşırken, rüzgâr enerjisinin üretimdeki payı %8’e ulaştı.

Devam eden süreçte, yeni YEKDEM mekanizmasının açıklanmış olmasını, piyasadaki öngörülebilirliğin sağlanması adına olumlu karşılıyoruz. Diğer

yandan açıklanan fiyat eskalasyon mekanizmasının finans kuruluşları tarafından nasıl yorumlanacağı önem kazanacak. Yatırımcı açısından olası artan öz sermaye oranı gibi etkiler gündeme gelecektir. Hâlihazırda yeni mekanizma çerçevesinde düşürülmüş olan TL bazlı YEKDEM fiyatı ve yerli katkı fiyatları çerçevesinde yapılacak ön lisans başvuruları için kapasite tahsis

Kıyıköy RES - Kırklareli

ihalelerinin usullerinin ne olacağı da bu mekanizmanın ne derece sağlıklı çalışabileceği konusunda belirleyici olacaktır. Rüzgar enerjisi yatırımları açısından yeni YEKDEM mekanizmasının mevcut YEKA mekanizmasının yanında nasıl yer bulacağı zaman içinde izlenecektir. Bu yeni yapı çerçevesinde çok yüksek verimliliğe, kapasite faktörlerine sahip projelerin daha yüksek bir öz sermaye oranı ile gerçekleştirilebileceği ön görülmektedir.

Burada temel soru, yenilenebilir enerji yatırımlarının gittikçe daha artmasının beklendiği bir dünyada; aslında teşvik mekanizmalarına gerek duyulmadan bu yatırımların nasıl gerçekleştirilebileceğidir. Bu çerçevede örneğin uzun vadeli kurumsal yenilenebilir enerji tedarik anlaşmaları gibi mekanizmalar gündeme gelmeli.

Son yıllarda ülkemiz rüzgâr enerjisi konusunda önemli bir ivme yakaladı. Sektördeki büyümenin sürdürülebilir olması için neler yapılmalı? Sektörünüzde görmüş olduğunuz sorunlar ve çözüm önerileriniz nelerdir?

Türkiye rüzgâr enerjisi açısından çok verimli bir coğrafyada ve bizim bu doğal kaynağımızı olabilecek en verimli şekilde kullanmamız gerekiyor.

AB Yeşil Mutabakatı kapsamında fosil yakıtı dayalı üretim yapan geleneksel enerji kaynaklarından yenilenebilir enerji kaynaklarına dönüşüm yani, ekolojik dönüşüm, dijital dönüşüm ile birlikte AB'nin önümüzdeki yıllardaki büyüme stratejisinin ikiz hedefleri olarak belirlendi. Paris Anlaşması'nın taahhütleri bağlamında Avrupa Birliği Avrupa'yı dünyanın ilk iklim nötr kıtası yapmak için iddialı hedefler açıkladı.

ABD'de yeni göreve gelen yönetim de AB ile çok benzer doğrultuda iddialı hedefler ortaya koyarak, 2035'te karbonsuz enerji sektörü ve 2050 ise geri

Saros RES - Çanakkale

dönüşü olmayan bir net sıfır ekonomisine geçişle birlikte iklim değişikliği ile mücadelede lider olmayı hedeflediğini açıkladı. Sadece hükümetlerin değil, şirketlerin de iklim değişikliği konusunda kendilerine cesur hedefler koyduğunu görüyoruz. 280'i aşkın uluslararası şirketin oluşturduğu Yenilenebilir 100 (RE100) platformu 2040 yılına kadar net sıfır karbon hedeflerini açıkladılar.

Türkiye açısından değerlendirildiğinde bu hedeflerle uyumlu açık, kapsamlı ve gerçekçi bir yenilenebilir enerji stratejisinin eşzamanlı olarak geliştirilmesi ülkemizde karbon salımının azaltılmasıyla iklim değişikliği ile mücadelede önemli araç olacak ve yenilenebilir enerji kaynaklarının geliştirilmesine ivme kazandıracaktır. Bu stratejinin, 2030 yılına dek kapasite geliştirmeye yönelik belirli bir plan ve 2050 yılına kadar vizyoner bir yol haritası içeren mevzuat ve piyasa düzenleme ilkeleri gibi somut önlemler içermesi gerektiğine inanıyoruz. Türkiye Paris İklim Anlaşması kapsamında Ulusal Niyet Edilen Katkı Beyanı'nı 2015 yılında sunmuştur. Beyana göre 2030 yılına 16 GW

ilave rüzgar ve 10 GW ilave güneş enerjisi santrali kurulacağı öngörülmüştür.

İlk etapta, Türkiye'nin bir Emisyon Ticaret Sistemi ve Yenilenebilir Enerji Sertifika Sistemi oluşturulması gerekiyor. Bu kapsamda açıklanan YEK-G önemli bir fırsat sunuyor. YEK-G mekanizmasının Avrupa Topluluğu gereklilikleri ile uyumlu hale gelmesi de bir sonraki önemli adım olacaktır.

İletim hatlarının emreamadeliliği ve tüketim projeksiyonlarına bağlı yapılan planlamaların yanında projelerin ekonomik fizibiliteleri, çevresel ve sosyal hassasiyetler gözetilerek bölgesel kapasite tahsisi için havza planlamasını içeren bir master plan yatırımcılar açısından yön gösterici olacaktır.

İdari izin süreçlerin yeknesak hale getirilmesi ve koordinasyonunun sağlanması, orta ve uzun vadeli ihale takvimlerinin önceden yatırımcıyla paylaşılması çok önemli. YEKA ve diğer yenilenebilir enerji ihalelerinin kısa vade yerine daha orta vadeyi içerecek şekilde (5 yıl gibi) planlanması yatırımcılar için piyasanın şeffaflığı ve tahmin edilebilirliğini artıracaktır. ■